

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2025. gada 17. jūnijā
(OR. en)

8401/25

Starpiestāžu lieta:
2025/0035(NLE)

RECH 176
ATO 24
COMPET 296

LEĢISLATĪVIE AKTI UN CITI DOKUMENTI

Temats:	PADOMES REGULA, ar ko izveido Eiropas Atomenerģijas kopienas pētniecības un mācību programmu 2026.–2027. gadam, kura papildina pētniecības un inovācijas pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa”, un atceļ Regulu (<i>Euratom</i>) 2021/765
---------	---

PADOMES REGULA (*Euratom*) 2025/...

(... gada ...),

**ar ko izveido Eiropas Atomenerģijas kopienas
pētniecības un mācību programmu 2026.–2027. gadam,
kura papildina pētniecības un inovācijas pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa”,
un atceļ Regulu (*Euratom*) 2021/765**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 7. panta pirmo daļu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc apspriešanās ar Zinātnes un tehnikas komiteju,

tā kā:

- (1) Eiropas Atomenerģijas kopienas ("Kopiena") mērķis ir paaugstināt dzīves līmeni dalībvalstīs, sekmējot un atvieglojot kodolpētniecību dalībvalstīs un papildus īstenojot Kopienas pētniecības un mācību programmu.
- (2) Kodolpētniecība var veicināt sociālo labklājību, ekonomisko uzplaukumu un vidisko ilgtspēju, uzlabojot kodoldrošumu, kodoldrošību un aizsardzību pret radiāciju. Pētījumi par aizsardzību pret radiāciju ir radījuši uzlabojumus medicīnas tehnoloģiju jomā, kas ir ieguvums daudziem iedzīvotājiem, un minētie pētījumi var radīt uzlabojumus citās nozarēs, piemēram, rūpniecībā, lauksaimniecībā, vides un drošības jomā.
- (3) Pilnībā respektējot dalībvalstu tiesības lemt par savu energoresursu struktūru, ar šo regulu izveidotās programmas pētniecības rezultāti, iespējams, varētu sniegt ieguldījumu klimatneitrālas energosistēmas izveidē drošā, efektīvā un nekaitīgā veidā.

- (4) Lai Kopienas līmenī nodrošinātu kodolpētījumu nepārtrauktību, ir jāizveido Kopienas pētniecības un mācību programma laikposmam no 2026. gada 1. janvāra līdz 2027. gada 31. decembrim (“*Euratom* programma 2026.–2027. gadam”), tā lai tās ilgums būtu saskaņots ar 2021.–2027. gada daudzgadu finanšu shēmas ilgumu, kas noteikts Padomes Regulā (ES, *Euratom*) 2020/2093¹. *Euratom* programmai 2026.–2027. gadam būtu jāturpina īstenot iepriekšējās Eiropas Atomenerģijas kopienas pētniecības un mācību programmas 2021.–2025. gadam, kas izveidota ar Padomes Regulu (*Euratom*) 2021/765² (“*Euratom* programma 2021.–2025. gadam”), galvenos pētniecības pasākumus ar tādiem pašiem mērķiem un izmantojot to pašu īstenošanas veidu.
- (5) Komisijas ziņojumā par starpposma izvērtējumu par *Euratom* programmu 2021.–2025. gadam tika izcelts minētās programmas dažādo iezīmju nozīmīgums. Saskaņā ar ziņojumu šo iezīmju vidū ir šādas: a) plašs pētniecības portfelis, kas atbalsta kodoldrošumu, kodoldrošību un kodolgarantijas, aizsardzību pret radiāciju un ar enerģiju nesaistītus lietojumus; b) ES pievienotā vērtība kodolskaldīšanas pētniecībai; c) atbalsts ieinteresētajām personām, uzlabojot drošību un zināšanu bāzi saistībā ar pašreizējo kodolelektrostaciju drošu darbību ilgtermiņā; d) sagatavošanas darbi saistībā ar modernu kodolsistēmu kodoldrošuma, kodoldrošības un kodolgarantiju bāzi; e) kodolsintēzes pētniecības attīstības turpināšana, uzlabojot pārvaldību; un f) programmas prioritāšu noteikšana un ticamāku un reālistiskāku rīcības virzienu apzināšana. Ziņojumā secināts, ka šīs iezīmes būtu jā saglabā *Euratom* programmā 2026.–2027. gadam.

¹ Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2020/2093 (2020. gada 17. decembris), ar ko nosaka daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam (OV L 433I, 22.12.2020., 11. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>).

² Padomes Regula (*Euratom*) 2021/765 (2021. gada 10. maijs), ar ko izveido Eiropas Atomenerģijas kopienas pētniecības un mācību programmu 2021.–2025. gadam, kas papildina pētniecības un inovācijas pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa” un atceļ Regulu (*Euratom*) 2018/1563 (OV 167I, 12.5.2021., 81. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/765/oj>).

- (6) *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam koncepcija un struktūra ir veidota tā, lai apmierinātu vajadzību radīt atbalstīto pasākumu kritisko masu. Tas jāpanāk, izvirzot ierobežotu skaitu konkrētu mērķu, kas koncentrējas uz drošu kodolskaldīšanas izmantošanu lietojumiem, kuri ir saistīti ar elektroenerģijas ražošanu, un lietojumiem, kuri ar to nav saistīti, uzturot un pilnveidojot vajadzīgo lietpratību, veicinot kodolsintēzes enerģētikas attīstību un atbalstot Savienības un tās dalībvalstu politikas kodoldrošuma, kodolgarantiju un kodoldrošības jomā.
- (7) *Euratom* programma 2026.–2027. gadam ir būtiska daļa no Savienības centieniem vēl vairāk attīstīt tehnoloģisko līderību un veicināt izcilību kodolpētniecībā un inovācijā, lai nodrošinātu kodoldrošuma, kodoldrošības, kodolgarantiju, aizsardzības pret radiāciju, drošas nostrādātās kodoldegvielas un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas un dezekspluatācijas augstākos standartus kodoljomā, saskaņā ar šajā regulā izklāstītajiem programmas mērķiem.
- (8) Visas dalībvalstis izmanto radioaktīvos materiālus, tāpēc ir svarīgi nodrošināt, lai nostrādātā kodoldegviela un radioaktīvie atkritumi tiktu apsaimniekoti atbildīgi un droši, kā to paredz Padomes Direktīva 2011/70/*Euratom*³, ar mērķi nepieļaut nepamatota sloga uzlikšanu nākamajām paaudzēm. *Euratom* programmai 2026.–2027. gadam arī turpmāk būtu jāuzlabo un jāatbalsta pētniecība un izstrāde attiecībā uz tehnoloģijām un kompetencēm nostrādātās kodoldegvielas un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanas jomā.

³ Padomes Direktīva 2011/70/*Euratom* (2011. gada 19. jūlijs), ar ko izveido Kopienas sistēmu lietotās kodoldegvielas un radioaktīvo atkritumu atbildīgai un drošai apsaimniekošanai (OV L 199, 2.8.2011., 48. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/70/oj>).

- (9) *Euratom* programmā 2026.–2027. gadam kodolsintēzes enerģētikas pētniecība būtu jāīsteno saskaņā ar Eiropas kodolsintēzes ceļvedi, kurā ir minēta pētniecība un izstrāde, kas vajadzīga, lai nodrošinātu bāzi elektroenerģijas ražošanas kodolsintēzes elektrostacijai, un saskaņā ar Lēmumu 2007/198/*Euratom* ⁴. Īsā līdz vidējā termiņā galvenajam pasākumam vajadzētu būt *ITER* būvniecības pabeigšanai un sākotnējai ekspluatācijai, un, lai atbalstītu *ITER* darbību nākotnē un sagatavotos pirmajai kodolsintēzes elektrostacijai, Eiropas pasākumi saistībā ar *ITER* būtu jāpapildina ar spēcīgu kodolsintēzes izpētes programmu.
- (10) Atbalstot kodolpētniecību, *Euratom* programmai 2026.–2027. gadam būtu jāsniedz ieguldījums to mērķu sasniegšanā, kuri izvirzīti pētniecības un inovācijas pamatprogrammā “Apvārsnis Eiropa” (pamatprogramma “Apvārsnis Eiropa”), kas izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/695 ⁵, un jāveicina stratēģijas “Eiropa 2030” īstenošana un Eiropas pētniecības telpas stiprināšana.
- (11) Ar *Euratom* programmu 2026.–2027. gadam būtu jācenšas panākt sinerģiju ar pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa” un citām Savienības programmām, sākot ar to izveidi un stratēģisko plānošanu un beidzot ar projektu atlasīšanu, vadību, komunikāciju, rezultātu izplatīšanu un izmantošanu, uzraudzību, revīziju un pārvaldību.

⁴ Padomes Lēmums 2007/198/*Euratom* (2007. gada 27. marts), ar ko izveido Eiropas kopuzņēmumu *ITER* un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām un piešķir tam priekšrocības (OV L 90, 30.3.2007., 58. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2007/198/oj>).

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/695 (2021. gada 28. aprīlis), ar ko izveido pētniecības un inovācijas pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa”, nosaka tās dalības un rezultātu izplatīšanas noteikumus un atceļ Regulas (ES) Nr. 1290/2013 un (ES) Nr. 1291/2013 (OV L 170, 12.5.2021., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/695/oj>).

- (12) *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam darbībām vajadzētu būt samērīgām, bez dublēšanās vai neatstumjot privāto finansējumu, un tām būtu jārada skaidra Eiropas pievienotā vērtība. Tas nodrošinās konsekvenci starp *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam darbībām un Savienības noteikumiem par valsts atbalstu, tādējādi izvairoties no nepamatotiem konkurences izkropļojumiem iekšējā tirgū.
- (13) Lai gan katra dalībvalsts pati izvēlas, vai izmantot kodolenerģiju, ir arī atzīts, ka kodolenerģijas loma dažādās dalībvalstīs atšķiras. *Euratom* programma 2026.–2027. gadam ar saviem pētniecības pasākumiem arī veicinās plašas visu attiecīgo ieinteresēto personu diskusijas par kodolenerģijas radītajām iespējām un riskiem.
- (14) Lai apmierinātu izglītības un mācību vajadzības, *Euratom* programmai 2026.–2027. gadam būtu jāsniedz atbalsts ar finanšu iemaksām tā, lai kodoljomas pētnieki būtu tiesīgi gūt labumu no Marijas Sklodovskas-Kirī vārdā nosauktajām darbībām, ievērojot tādus pašus noteikumus, kādi attiecas uz pētniekiem citās jomās.
- (15) Šī regula nosaka finansējumu visam *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam ilgumam, kas veido Eiropas Parlamenta un Padomes galveno atsauces summu ikgadējās budžeta procedūras laikā 2020. gada 16. decembra Iestāžu Nolīguma starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai ⁶ 18. punkta nozīmē.

⁶ OV L 433I, 22.12.2020., 28. lpp.,
ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

- (16) *Euratom* programmai 2026.–2027. gadam piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, *Euratom*) 2024/2509 ⁷ (“Finanšu regula”). Finanšu regulā ir izklāstīti noteikumi par Savienības budžeta izpildi, tostarp noteikumi par dotācijām, godalgām, iepirkumu, netiešo pārvaldību, finanšu instrumentiem, budžeta garantijām, finansiālo palīdzību un ārējo ekspertu izdevumu atlīdzināšanu. Noteikumi, kas pieņemti, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 322. pantu, attiecas arī uz vispārēja nosacījuma mehānisma režīmu Savienības budžeta aizsardzībai.
- (17) Finansēšanas veidi un īstenošanas metodes saskaņā ar šo regulu būtu jāizvēlas, pamatojoties uz to spēju sasniegt darbību konkrētos mērķus un gūt rezultātus, jo īpaši ņemot vērā kontroles izmaksas, administratīvo slogu un sagaidāmo neatbilstības risku. Attiecībā uz dotācijām tam būtu jāietver fiksētu summu, vienotu likmju un vienības izmaksu izmantošanas apsvēršana.
- (18) Īpaša uzmanība būtu jāpievērš tam, lai nodrošinātu mazo un vidējo uzņēmumu (MVU) un privātā sektora kopumā pienācīgu līdzdalību. Īstenojot izvērtēšanas un uzraudzības noteikumus, būtu jāveic MVU dalības kvantitatīvi un kvalitatīvi novērtējumi.

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2024/2509 (2024. gada 23. septembris) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam (OV L, 2024/2509, 26.9.2024., ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (19) *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam ietvaros izstrādātajiem pasākumiem būtu jātiecas izskaust dzimumu nevienlīdzību un sekmēt sieviešu un vīriešu līdztiesību pētniecībā un inovācijā saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 2. un 3. pantu un Līguma par Eiropas Savienības darbību 8. pantu. Dzimuma aspekts būtu jāiekļauj pētniecībā un inovācijā un jāievēro visos pētniecības cikla posmos.
- (20) Lai panāktu ciešāku saikni starp zinātni un sabiedrību un palielinātu sabiedrības iesaistīšanos zinātnē, *Euratom* programmai 2026.–2027. gadam būtu jāveicina informēta iedzīvotāju un pilsoniskās sabiedrības iesaistīšanās pētniecības un inovācijas jautājumu risināšanā, veicinot izglītību zinātnes jomā, padarot pieejamāku zinātnisko informāciju, attīstot atbildīgas pētniecības un inovācijas programmas, kurās ņemtas vērā iedzīvotāju un pilsoniskās sabiedrības bažas un gaidas, un veicinot iedzīvotāju un pilsoniskās sabiedrības līdzdalību *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam pasākumos.
- (21) Darbībās, uz kurām attiecas *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam darbības joma, būtu jāievēro pamattiesības un jāņem vērā principi, kas atzīti jo īpaši Eiropas Savienības Pamattiesību hartā.
- (22) Ir svarīgi turpināt veicināt dalībnieku radītā intelektuālā īpašuma izmantošanu, vienlaikus aizsargājot citu dalībnieku un Kopienas leģitīmās intereses saskaņā ar Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līguma (“*Euratom* līgums”) II sadaļas 2. nodaļu.

- (23) Lai *Euratom* finansējumam būtu lielākā iespējamā ietekme, Kopiena attiecīgos gadījumos var apsvērt iespēju veidot Eiropas partnerības ar publiskā vai privātā sektora partneriem, ar noteikumu, ka salīdzinājumā ar citiem *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam atbalsta veidiem vēlamo ietekmi efektīvāk var panākt partnerībā nekā Kopiena viena pati. Šai regulai būtu jānodrošina, ka šādām partnerībām ir skaidra dzīves cikla pieeja un ka tās ievēro pārredzamu atlases un lēmumu pieņemšanas procesu saskaņā ar Regulas (ES) 2021/695 III pielikumu.
- (24) Vajadzētu arī būt iespējai tiekties sasniegt *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam mērķus, izmantojot tādus finanšu instrumentus un budžeta garantijas, kas paredzētas uz LESD balstītās programmās, ar noteikumu, ka darbības saskan ar šādu programmu mērķiem un noteikumiem.
- (25) Lai nodrošinātu pēc iespējas efektīvāku īstenošanu un lai izveidotu saskaņotu, vispusīgu un pārredzamu satvaru atbalsta saņēmējiem, uz dalību *Euratom* programmā 2026.–2027. gadam un pētījumu rezultātu izplatīšanu ar dažiem pielāgojumiem vai izņēmumiem būtu jāattiecina attiecīgie Regulas (ES) 2021/695 noteikumi. Šīs regulas nolūkos būtu jāpiemēro attiecīgās definīcijas un galvenie darbības veidi, kas noteikti minētajā regulā.

- (26) Dalībnieku garantiju fonds, kas izveidots saistībā ar pamatprogrammu “Apvārsnis 2020”, kura izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1291/2013 ⁸, un ko pārvalda Komisija, ir svarīgs aizsardzības mehānisms, kurš mazina riskus, kas ir saistīti ar vēl nesamaksātajām summām, kuras nav atmaksājuši saistības neizpildījušie dalībnieki. Tāpēc minētais aizsardzības mehānisms būtu jā saglabā. Turklāt šajā regulā paredzētajām darbībām būtu jāpiemēro savstarpējās apdrošināšanas mehānisms, kas izveidots, ievērojot Regulu (ES) 2021/695.
- (27) Kopīgajam pētniecības centram (*JRC*) attiecīgā gadījumā būtu jāturpina Savienībai un dalībvalstīm sniegt neatkarīgus un uz klientu orientētus zinātniskus pierādījumus un tehnisko atbalstu visā politikas ciklā. *JRC* tiešās darbības būtu jāīsteno elastīgi, efektīvi un pārredzami, ņemot vērā attiecīgās *JRC* lietotāju un Savienības politikas jomu vajadzības, jo īpaši kodoldrošuma, kodolgarantiju un kodoldrošības jomā, un nodrošinot Savienības finanšu interešu aizsardzību. Saskaņā ar Padomes 1994. gada 26. aprīļa secinājumiem par *JRC* lomu *JRC* būtu jāturpina ģenerēt papildu resursi ar konkurētspējīgām atbalsta darbībām Savienības politikas jomu vajadzībām vai trešo personu vārdā. *JRC* vajadzētu būt iespējai piedalīties netiešās darbībās, ja tas ir paredzēts attiecīgajā darba programmā.

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1291/2013 (2013. gada 11. decembris), ar ko izveido Pētniecības un inovācijas pamatprogrammu “Apvārsnis 2020” (2014.–2020. gads) un atceļ Lēmumu Nr. 1982/2006/EK (OV L 347, 20.12.2013., 104. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1291/oj>).

- (28) Saskaņā ar Finanšu regulu, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 ⁹ un Padomes Regulām (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95 ¹⁰, (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 ¹¹ un (ES) 2017/1939 ¹² Savienības finanšu intereses ir jāaizsargā ar samērīgiem pasākumiem, tostarp pasākumiem attiecībā uz pārkāpumu, tostarp krāpšanas, novēršanu, atklāšanu, labošanu un izmeklēšanu, zaudētu, kļūdaini izmaksātu vai nepareizi izmantotu līdzekļu atgūšanu un, attiecīgā gadījumā, administratīvu sodu uzlikšanu. Konkrēti, saskaņā ar Regulām (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 un (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) ir pilnvarots veikt administratīvu izmeklēšanu, arī pārbaudes un inspekcijas uz vietas, lai noteiktu, vai ir notikusi krāpšana, korupcija vai jebkādas citas nelikumīgas darbības, kas ietekmē Savienības finanšu intereses.

⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (*Euratom*) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/883/oj>).

¹⁰ Padomes Regula (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienu finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1995/2988/oj>).

¹¹ Padomes Regula (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienu finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/1996/2185/oj>).

¹² Padomes Regula (ES) 2017/1939 (2017. gada 12. oktobris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (*EPPO*) izveidei (OV L 283, 31.10.2017., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1939/oj>).

Saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1939 Eiropas Prokuratūra (“EPPO”) ir pilnvarota veikt izmeklēšanu un kriminālvajāšanu par noziedzīgiem nodarījumiem, kas skar Savienības finanšu intereses, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2017/1371¹³. Saskaņā ar Finanšu regulu jebkurai personai vai subjektam, kas saņem Savienības līdzekļus, pilnībā jāsadarbojas Savienības finanšu interešu aizsardzībā, jāpiešķir Komisijai, OLAF, Eiropas Revīzijas palātai un – attiecībā uz tām dalībvalstīm, kas īsteno ciešāku sadarbību, ievērojot Regulu (ES) 2017/1939, – EPPO nepieciešamās tiesības un piekļuve un jānodrošina, ka visas trešās personas, kuras iesaistītas Savienības līdzekļu īstenošanā, piešķir līdzvērtīgas tiesības.

- (29) Trešās valstis var piedalīties *Euratom* programmā 2026.–2027. gadam, pamatojoties uz to attiecīgiem juridiskiem instrumentiem. Šajā regulā būtu jāievieš konkrēts noteikums, kas prasītu, lai trešās valstis atbildīgajam kredītrīkotājam, OLAF un Revīzijas palātai piešķirtu tiesības un piekļuvi, kas tiem vajadzīgas savas attiecīgās kompetences visaptverošai īstenošanai.

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1371 (2017. gada 5. jūlijs) par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības (OV L 198, 28.7.2017., 29. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/1371/oj>).

- (30) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam darbību īstenošanai, uzraudzībai un izvērtēšanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāizmanto saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011 ¹⁴.
- (31) Ievērojot 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīguma par labāku likumdošanas procesu ¹⁵ 22. un 23. punktu, *Euratom* programma 2026.–2027. gadam būtu jāvērtē, pamatojoties uz informāciju, kas apkopota saskaņā ar konkrētām uzraudzības prasībām, bet vienlaikus izvairoties no administratīva sloga, jo īpaši dalībvalstīm, un no pārmērīga regulējuma. Minētajās prasībās vajadzības gadījumā var iekļaut izmērāmus rādītājus, ko izmanto par pamatu, lai novērtētu *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam praktisko ietekmi.
- (32) Ir notikušas apspriedes ar *JRC* valdi, kas izveidota ar Komisijas Lēmumu 96/282/*Euratom* ¹⁶, par *JRC* tiešo darbību zinātnisko un tehnoloģisko saturu.

¹⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

¹⁵ OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstitut/2016/512/oj.

¹⁶ Komisijas Lēmums 96/282/*Euratom* (1996. gada 10. aprīlis) par Kopīgā pētniecības centra reorganizāciju (OV L 107, 30.4.1996., 12. lpp.).

- (33) Brīvprātīgā kārtā ir notikusi apspriešanās ar Eiropas Parlamentu, kas sniedza atzinumu ¹⁷.
Brīvprātīgā kārtā ir notikusi apspriešanās arī ar Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, kas sniedza atzinumu ¹⁸.
- (34) Juridiskās noteiktības labad Regula (*Euratom*) 2021/765 būtu jāatceļ,

IR PIENĒMUSI ŠO REGULU.

¹⁷ ... atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts).

¹⁸ ... atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts).

I nodaļa

Vispārīgie noteikumi

1. pants

Priekšmets

Ar šo regulu izveido Eiropas Atomenerģijas kopienas pētniecības un mācību programmu laikposmam no 2026. gada 1. janvāra līdz 2027. gada 31. decembrim (“*Euratom* programma 2026.–2027. gadam”) un paredz noteikumus par dalību netiešajās darbībās, kas veicamas atbilstīgi *Euratom* programmai 2026.–2027. gadam, kura papildina pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa”, un par rezultātu izplatīšanu.

Šajā regulā ir izklāstīti *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam mērķi, budžets 2026.–2027. gadam, finansējuma veidi un šāda finansējuma sniegšanas noteikumi.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro attiecīgās definīcijas, kas noteiktas Regulā (ES) 2021/695. Minētajās definīcijās ietvertās atsauces uz Savienību un pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa” uzskata par atsaucēm attiecīgi uz Eiropas Atomenerģijas kopienu (“Kopiena”) un *Euratom* programmu 2026.–2027. gadam. Tomēr šajā regulā “darba programma” ir dokuments, ko Komisija pieņēmusi *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam īstenošanai saskaņā ar šīs regulas 16. pantu.

Visas atsauces šajā regulā uz Regulu (ES) 2021/695 ir atsauces uz redakciju, kas ir spēkā ... [*lūgums ievietot šīs regulas pieņemšanas datumu*].

3. pants
Programmas mērķi

1. *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam vispārējais mērķis ir īstenot pētniecību kodolenerģijas jomā un mācību pasākumus, uzsvāru liekot uz nepārtrauktu kodoldrošuma, kodoldrošības un aizsardzības pret radiāciju uzlabošanu, kā arī sniegt ieguldījumu pamatprogrammas “Apvārsnis Eiropa” mērķu sasniegšanā, cita starpā saistībā ar enerģētikas pārkārtošanu.
2. *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam īpašie mērķi ir šādi:
 - a) uzlabot un atbalstīt kodoldrošumu, kodoldrošību, kodolgarantijas, aizsardzību pret radiāciju, drošu nostrādātās kodoldegvielas un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanu un dezekspluatāciju, tostarp drošu un neapdraudētu kodolenerģijas un ar elektroenerģijas ražošanu nesaistītu jonizējošā starojuma lietojumu izmantošanu;
 - b) uzturēt un attīstīt tālāk kodolenerģijas jomas lietpratību un kompetenci Kopienā;
 - c) veicināt kodolsintēzes enerģētikas kā potenciāla elektroenerģijas ražošanas nākotnes energoresursa attīstību un dot ieguldījumu Eiropas kodolsintēzes ceļveža īstenošanā;
 - d) atbalstīt Savienības un tās dalībvalstu politiku attiecībā uz kodoldrošuma, kodolgarantiju un kodoldrošības nepārtrauktu uzlabošanu.
3. Šā panta 1. un 2. punktā uzskaitītos mērķus īsteno saskaņā ar I pielikumu. Pienācīgi pamatotos gadījumos minēto mērķu īstenošana var ietvert reaģēšanu uz jaunām iespējām, krīzēm un apdraudējumiem.

4. pants

Budžets

1. *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam īstenošanai atvēlētais finansējums laikposmam no 2026. gada 1. janvāra līdz 2027. gada 31. decembrim ir 598 346 804 EUR faktiskajās cenās.
2. Orientējošais 1. punktā minētās summas sadalījums ir šāds:
 - a) 252 532 225 EUR netiešajām darbībām kodolsintēzes pētniecības un attīstības jomā;
 - b) 115 339 356 EUR netiešajām darbībām kodolskaldīšanas, kodoldrošības un aizsardzības pret radiāciju jomā;
 - c) 230 475 223 EUR tiešajām darbībām, ko īsteno Kopīgais pētniecības centrs (“JRC”).

Komisija nedrīkst atkāpties no pirmās daļas c) apakšpunktā norādītās summas.

3. Šā panta 1. punktā minēto summu var izmantot arī, lai segtu sagatavošanas, uzraudzības, kontroles, revīzijas, izvērtēšanas un citu pasākumu izdevumus, kā arī tādus izdevumus, kas nepieciešami *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam pārvaldībai un īstenošanai, ieskaitot visus administratīvos izdevumus, kā arī tās mērķu izpildes izvērtēšanu. Ar netiešajām darbībām saistītās administratīvās izmaksas nepārsniedz 6 % no 2. punkta pirmās daļas a) un b) apakšpunktā minētās summas, kas iedalīta *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam netiešajām darbībām. Šā panta 1. punktā minēto summu var arī izmantot, lai segtu:
- a) izdevumus par pētījumiem, ekspertu sanāksmēm, informācijas un komunikācijas darbībām, ciktāl šīs darbības ir saistītas ar *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam mērķiem;
 - b) izdevumus, kas saistīti ar informācijas tehnoloģiju tīkliem informācijas apstrādes un informācijas apmaiņas vajadzībām, ieskaitot korporatīvos informācijas tehnoloģiju rīkus un citu tehnisko un administratīvo palīdzību, kura vajadzīga saistībā ar *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam pārvaldību.
4. Lai varētu pārvaldīt darbības, kas līdz 2027. gada 31. decembrim nebūs pabeigtas, vajadzības gadījumā apropriācijas 3. punktā paredzēto izmaksu segšanai var iekļaut budžetā pēc 2027. gada.
5. Budžeta saistības darbībām, kas ilgst ilgāk par vienu finanšu gadu, var sadalīt gada iemaksās pa vairākiem gadiem.
6. Neskarot Regulu (ES, *Euratom*) 2024/2509 (“Finanšu regula”), izdevumi par darbībām, kas izriet no pirmajā darba programmā iekļautajiem projektiem, var būt attiecināmie izdevumi no 2026. gada 1. janvāra.

7. Pēc attiecīgās dalībvalsts pieprasījuma resursus, kas dalībvalstīm piešķirti dalītā pārvaldībā, var pārvietot uz *Euratom* programmu 2026.–2027. gadam, ievērojot attiecīgajās Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/1060¹⁹ normās izklāstītos nosacījumus. Komisija minētos resursus apgūst tieši saskaņā ar Finanšu regulas 62. panta 1. punkta pirmās daļas a) apakšpunktu vai netieši saskaņā ar minētās daļas c) apakšpunktu. Minētos resursus izmanto attiecīgās dalībvalsts labā.

5. pants

Euratom programmas 2026.–2027. gadam asociētās trešās valstis

1. *Euratom* programmā 2026.–2027. gadam var piedalīties šādas trešās valstis:
- a) valstis, kas pievienojas, kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis – saskaņā ar vispārīgajiem principiem un vispārīgajiem noteikumiem par minēto valstu dalību Kopienas programmās, kas noteikti attiecīgajos pamat nolīgumos un Asociācijas padomes lēmumos vai līdzīgos nolīgumos, un saskaņā ar konkrētajiem nosacījumiem, kas paredzēti nolīgumos starp Kopien un minētajām valstīm;

¹⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1060 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai (OV L 231, 30.6.2021., 159. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj>).

- b) Eiropas kaimiņattiecību politikas valstis – saskaņā ar vispārīgajiem principiem un vispārīgajiem noteikumiem par minēto valstu dalību Kopienas programmās, kas noteikti attiecīgajos pamat nolīgumos un Asociācijas padomes lēmumos vai līdzīgos nolīgumos, un saskaņā ar konkrētajiem nosacījumiem, kas paredzēti nolīgumos starp Kopienas un minētajām valstīm;
- c) trešās valstis un teritorijas, kas atbilst visiem turpmāk minētajiem kritērijiem:
 - i) labas spējas zinātnes, tehnoloģiju un inovācijas jomā,
 - ii) apņemšanās ar demokrātisko iestāžu atbalstu īstenot uz noteikumiem balstītu atvērtu tirgus ekonomiku, tostarp taisnīgi un vienlīdzīgi risināt ar intelektuālā īpašuma tiesībām saistītus jautājumus,
 - iii) aktīva tādas politikas sekmēšana, kas uzlabo iedzīvotāju ekonomisko un sociālo labklājību.

2. Ikviens 1. punkta c) apakšpunktā minētā trešā valsts kļūst par *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam asociēto valsti saskaņā ar nosacījumiem, kas noteikti īpašā nolīgumā, kurš aptver konkrētās trešās valsts dalību kādā Kopienas vai Savienības programmā, ar noteikumu, ka minētais nolīgums:

- a) nodrošina taisnīgu līdzsvaru attiecībā uz trešās valsts, kura piedalās Kopienas vai Savienības programmās, ieguldījumiem un ieguvumiem;

- b) iekļauj nosacījumus dalībai Kopienas vai Savienības programmās, tostarp finanšu iemaksu, kas tiek veiktas katrā programmā, un tās administratīvo izmaksu aprēķinu;
- c) nepiešķir trešai valstij lēmumu pieņemšanas pilnvaras attiecībā uz *Euratom* programmu 2026.–2027. gadam;
- d) garantē Savienības tiesības nodrošināt pareizu finanšu pārvaldību un aizsargāt Savienības finanšu intereses.

Šā punkta pirmās daļas b) apakšpunktā minētās iemaksas veido piešķirtos ieņēmumus saskaņā ar Finanšu regulas 21. panta 5. punktu.

- 3. Attiecībā uz to, kāds ir tvērums katras trešās valsts asociācijai *Euratom* programmā 2026.–2027. gadam, ņem vērā mērķi sekmēt ekonomisko izaugsmi Savienībā ar inovācijas palīdzību. Tādējādi – izņemot valstis, kas pievienojas, kandidātvalstis un potenciālās kandidātvalstis – atsevišķas *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam daļas var neiekļaut konkrētas valsts asociācijas nolīgumā.
- 4. Attiecīgā gadījumā asociācijas nolīgumā paredz Savienībā iedibinātu tiesību subjektu savstarpēju dalību līdzvērtīgās asociēto valstu programmās saskaņā ar minētajās programmās izklāstītajiem nosacījumiem.

5. Attiecīgā gadījumā nosacījumi, kas nosaka finanšu iemaksas līmeni, nodrošina, ka tiek automātiski koriģēta jebkura būtiska nelīdzsvarotība salīdzinājumā ar summu, kuru asociētajā valstī iedibinātie subjekti saņem, piedaloties *Euratom* programmā 2026.–2027. gadam, un šajā sakarā tiek ņemtas vērā *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam pārvaldības, izpildes un darbības izmaksas.

6. pants

Finansējuma īstenošana un veidi

1. *Euratom* programmu 2026.–2027. gadam īsteno tiešā pārvaldībā saskaņā ar Finanšu regulu vai to īsteno Finanšu regulas 62. panta 1. punkta pirmās daļas c) apakšpunktā minēto finansēšanu struktūru netiešā pārvaldībā.
2. *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam finansējumu var sniegt jebkurā no Finanšu regulā noteiktajiem veidiem. Tomēr *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam netiešajām darbībām galvenais atbalsta veids ir dotācijas. *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam finansējumu var sniegt arī godalgu, iepirkumu un finanšu instrumentu veidā finansējuma apvienošanas darbību ietvaros.

3. Galvenie darbības veidi, kas veicami *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam ietvaros, ir noteikti un definēti Regulas (ES) 2021/695 2. pantā, piemēram, pētniecības un inovācijas darbības, inovācijas darbības, ar inovāciju un ieviešanu tirgū saistītas darbības, mācību un mobilitātes darbības, programmas līdzfinansēšanas darbības, pirmskomercializācijas iepirkuma darbības, inovatīvu risinājumu publiskā iepirkuma darbības, koordinācijas un atbalsta darbības, veicināšanas godalgas un atzinības godalgas.

Šā panta 2. punktā minētos finansējuma veidus izmanto elastīgi attiecībā uz visiem *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam mērķiem, un to izmantošanu nosaka, pamatojoties uz konkrēto mērķu vajadzībām un raksturīgajām iezīmēm.

4. Ar *Euratom* programmu atbalsta arī tiešās darbības, ko veic *JRC*.

7. pants

Eiropas partnerības

1. *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam daļas var tikt īstenotas Eiropas partnerību ietvaros.

2. Kopienas iesaistīšanās Eiropas partnerībās var notikt šādi:

- a) dalība partnerībās, kas izveidotas, pamatojoties uz saprašanās memorandiem vai līgumisku vienošanos starp Komisiju un publiskiem vai privātiem partneriem, kur norādīti Eiropas partnerības mērķi, visu iesaistīto pušu attiecīgās saistības attiecībā uz to finansiālajām iemaksām vai ieguldījumiem natūrā, galvenie snieguma un ietekmes rādītāji, sasniedzamie rezultāti un ziņošanas kārtība; tajās ietver tādu komplementāru pētniecības un inovācijas pasākumu noteikšanu, ko īsteno partneri un *Euratom* programma 2026.–2027. gadam (kopīgi plānotās Eiropas partnerības);
- b) dalība un finansiālā iemaksa pētniecības un inovācijas pasākumu programmā, norādot mērķus, galvenos snieguma un ietekmes rādītājus un sasniedzamos rezultātus, kā pamatā ir partneru saistības attiecībā uz to finansiālajām iemaksām vai ieguldījumiem natūrā un to attiecīgo pasākumu integrēšana, izmantojot *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam līdzfinansēšanas darbību (līdzfinansētās Eiropas partnerības).

3. Eiropas partnerības:

- a) tiek izveidotas gadījumos, kad salīdzinājumā ar citiem *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam atbalsta veidiem *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam mērķi tiktu sasniegti efektīvāk nekā Kopienai rīkojoties vienai pašai; minētajām daļām piešķir atbilstīgu *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam budžeta daļu;

- b) ievēro tādus principus kā Savienības pievienotā vērtība, pārredzamība un atklātība, ietekme Eiropā un tās labā, spēcīgs sviras efekts pietiekami lielā mērogā, visu iesaistīto pušu ilgtermiņa saistības, elastīgums īstenošanā, saskaņotība, koordinācija un komplementaritāte ar Savienības, vietējām, reģionālām, valsts un attiecīgā gadījumā starptautiskām iniciatīvām vai citām Eiropas partnerībām;
 - c) ir ar skaidru dzīves cikla pieeju, ir ierobežotas laikā un ietver nosacījumus *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam finansējuma pakāpeniskai izbeigšanai.
4. Noteikumi un kritēriji Eiropas partnerību atlasei, īstenošanai, uzraudzībai, izvērtēšanai un pakāpeniskai izbeigšanai ir izklāstīti Regulas (ES) 2021/695 III pielikumā.

8. pants

Atvērtā zinātne

Euratom programmai 2026.–2027. gadam piemēro Regulas (ES) 2021/695 noteikumus par atvērto zinātni.

9. pants

Atbalsttiesīgās darbības un dalības un pētījumu rezultātu izplatīšanas noteikumi

1. Uz finansējumu var pretendēt vienīgi darbības, ar kurām īsteno 3. pantā minētos mērķus.

2. Ievērojot šā panta 3. un 4. punktu, *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam atbalstītajām darbībām piemēro Regulas (ES) 2021/695 II sadaļu par dalības un rezultātu izplatīšanas noteikumiem. Atsauces Regulā (ES) 2021/695 uz Savienību un pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa” attiecīgā gadījumā uzskata par atsaucēm uz Kopienu un *Euratom* programmu 2026.–2027. gadam. Atsauces Regulā (ES) 2021/695 uz “drošības noteikumiem” uzskata par tādām, kas ietver dalībvalstu aizsardzības intereses *Euratom* līguma 24. panta nozīmē.
3. Atkāpjoties no Regulas (ES) 2021/695 40. panta 4. punkta, tiesības iebilst pret īpašumtiesību uz rezultātiem nodošanu vai ekskluzīvas licences piešķiršanu attiecībā uz rezultātiem var paplašināt, tās attiecinot uz neekskluzīvu licenču piešķiršanu.
4. Atkāpjoties no Regulas (ES) 2021/695 41. panta 9. punkta, atbalsta saņēmējs, kas ir saņēmis Kopienas finansējumu, piekļuvi saviem rezultātiem, nepieprasot autoratlīdzību, piešķir Kopienas iestādēm, finansēšanas struktūrām vai Eiropas Kopuzņēmumam *ITER* un kodolsintēzes enerģētikas attīstības vajadzībām (Kodolsintēze enerģijas ieguvei), kas izveidots ar Lēmumu 2007/198/*Euratom* (kopuzņēmums “*Fusion for Energy*”) nolūkā izstrādāt, īstenot un uzraudzīt Kopienas politikas virzienus un programmas vai saistības, kas izriet no starptautiskas sadarbības ar trešām valstīm un starptautiskām organizācijām. Šādas piekļuves tiesības ietver tiesības atļaut trešām personām izmantot rezultātus publiskā iepirkumā un tiesības piešķirt apakšlicences. Piekļuves tiesības izmanto tikai nekomerciālos un ar konkurenci nesaistītos nolūkos.

5. Savstarpējās apdrošināšanas mehānisms, kas izveidots, ievērojot Regulu (ES) 2021/695, sedz risku, kurš saistīts ar to summu neatgūšanu, kuras atbalsta saņēmējiem jāmaksā Komisijai vai finansēšanas struktūrām saskaņā ar šo regulu.

10. pants

Kumulatīvs, alternatīvs un kombinēts finansējums

1. *Euratom* programmu 2026.–2027. gadam īsteno sinerģijā ar pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa” un citām Savienības programmām.
2. Lai sasniegtu *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam mērķus un risinātu problēmas, kas kopīgas *Euratom* programmai 2026.–2027. gadam un pamatprogrammai “Apvārsnis Eiropa”, Kopienas finansiālo iemaksu, ievērojot 9. pantu, var piešķirt pasākumiem, kuri saistīti ar *Euratom* programmā 2026.–2027. gadam noteiktajiem mērķiem vai ar kuriem īsteno pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa”, vai kuri ir saistīti ar abām programmām. Konkrēti, no *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam var sniegt finansiālu iemaksu Marijas Sklodovskas-Kirī vārdā nosauktajās darbībās nolūkā atbalstīt pasākumus, kas attiecas uz kodolpētniecību.
3. Darbība, kas saņēmusi iemaksu no citas Savienības programmas, var saņemt iemaksu arī *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam ietvaros ar noteikumu, ka iemaksas nesedz vienas un tās pašas izmaksas. Atbilstošajai iemaksai, kas piešķirta darbībai, piemēro attiecīgās programmas noteikumus. Kumulatīvais finansējums nepārsniedz darbības kopējās attiecināmās izmaksas. To, kādu atbalstu sniegušas dažādās programmas, var aprēķināt proporcionāli saskaņā ar dokumentiem, kuros izklāstīti atbalsta nosacījumi.

4. Darbības var saņemt atbalstu no Eiropas Reģionālās attīstības fonda vai Eiropas Sociālā fonda Plus saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1060 attiecīgajiem noteikumiem, ja tām ir piešķirts izcilības zīmoga marķējums saskaņā ar *Euratom* programmu 2026.–2027. gadam, ievērojot šādus kumulatīvus nosacījumus:
- a) tās ir novērtētas *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus;
 - b) tās atbilst minētā uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus minimālajām kvalitātes prasībām;
 - c) budžeta ierobežojumu dēļ tās nevar finansēt saskaņā ar minēto uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus.

II nodaļa

Plānošana, uzraudzība, izvērtēšana un kontrole

11. pants

Darba programmas

1. *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam netiešās darbības īsteno ar darba programmām, kā minēts Finanšu regulas 110. pantā. Darba programmās attiecīgā gadījumā norāda kopējo summu, kas atvēlēta finansējuma apvienošanas darbībām. Komisija darba programmas pieņem ar īstenošanas aktiem. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 16. panta 4. punktā paredzēto pārbaudes procedūru.

2. Papildus Finanšu regulas 110. pantā noteiktajām prasībām darba programmās attiecīgā gadījumā ietver:
 - a) katrai darbībai piešķirto summu un orientējošu īstenošanas grafiku;
 - b) attiecībā uz dotācijām prioritātes, atlases un piešķiršanas kritērijus, dažādo piešķiršanas kritēriju relatīvo īpatsvaru un kopējo attiecināmo izmaksu finansējuma maksimālo apmēru;
 - c) visus atbalsta saņēmēju papildu pienākumus saskaņā ar Regulas (ES) 2021/695 39. un 41. pantu;
 - d) daudzgadu pieeju un stratēģiskas ievirzes turpmākajiem īstenošanas gadiem.
3. Komisija izstrādā daudzgadu darba programmu attiecībā uz tiešajām darbībām, ko īsteno *JRC* saskaņā ar Lēmumu 96/282/*Euratom*.

12. pants

Uzraudzība un ziņošana

1. Komisija pastāvīgi uzrauga *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam pārvaldību un īstenošanu. Lai uzlabotu pārredzamību, šo datu pēdējos atjauninājumus pieklūstamā veidā dara publiski pieejamus Komisijas tīmekļa lapā.

Rādītāji, pēc kuriem ik gadu ziņo par *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam virzību uz 3. pantā noteikto mērķu sasniegšanu, ir izklāstīti II pielikumā kopā ar ietekmes ceļu rādītājiem.

2. Lai pilnvērtīgi novērtētu *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam panākumus virzībā uz tās mērķu sasniegšanu, Komisija pieņem īstenošanas aktus attiecībā uz uzraudzības un izvērtēšanas sistēmas īstenošanu, konkrēti, nosakot atsauces vērtības un mērķrādītājus saskaņā ar II pielikumu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar konsultēšanās procedūru, ievērojot 16. panta 3. punktu.
3. Darbības rezultātu ziņošanas sistēma nodrošina, ka *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam īstenošanas un rezultātu uzraudzībai vajadzīgie dati tiek savākti efektīvi, lietderīgi un savlaicīgi, nepaaugstinot administratīvo slogu atbalsta saņēmējiem. Šajā nolūkā Kopienas līdzekļu saņēmējiem un attiecīgā gadījumā dalībvalstīm uzliek samērīgas ziņošanas prasības.

13. pants

Informēšana, komunikācija, publicitāte, rezultātu izplatīšana un izmantošana

1. *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam finansējuma saņēmēji dara zināmu minētā finansējuma izcelsmi un nodrošina Kopienas finansējuma pamanāmību, jo īpaši tad, kad tiek popularizētas darbības un to rezultāti, sniedzot dažādām auditorijām, arī plašsaziņas līdzekļiem un sabiedrībai, mērķorientētu informāciju, kas ir konsekventa, lietderīga un samērīga.

2. Komisija saistībā ar *Euratom* programmu 2026.–2027. gadam, saistībā ar darbībām, ko veic saskaņā ar *Euratom* programmu 2026.–2027. gadam, un saistībā ar iegūtajiem rezultātiem rīko informācijas un komunikācijas pasākumus. Turklāt tā sniedz savlaicīgu un pilnīgu informāciju dalībvalstīm un atbalsta saņēmējiem. Lai sadarbības projektu īstenošanas nolūkā veidotu konsorcijs, ieinteresētajiem subjektiem sniedz partneru piemeklēšanas pakalpojumus, kas ir balstīti uz pierādījumiem un kuros tiek izmantoti analītiski dati un tīklošanās iespējas, īpašu uzmanību veltot to tiesību subjektu tīklošanas iespēju apzināšanai, kuri ir no dalībvalstīm ar zemu sniegumu pētniecībā un inovācijā. Balstoties uz šādu analīzi, saistībā ar konkrētiem uzaicinājumiem iesniegt priekšlikumus var rīkot mērķtiecīgus partneru piemeklēšanas pasākumus.
3. Komisija izveido arī izplatīšanas un izmantošanas stratēģiju *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam pētniecības un inovācijas rezultātu un zināšanu pieejamības un izplatīšanas palielināšanai, lai paātrinātu ieviešanu tirgū, veicinātu sadarbību pētniecības jomā un palielinātu *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam ietekmi.
4. *Euratom* programmai 2026.–2027. gadam piešķirtie finanšu resursi veicina arī Kopienas politisko prioritāšu korporatīvo komunikāciju, kā arī informēšanas, komunikācijas, publicitātes, izplatīšanas un izmantošanas pasākumus, ciktāl tie saistīti ar 3. pantā minētajiem mērķiem.

14. pants

Izvērtēšana

1. *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam izvērtēšanu veic savlaicīgi, lai tās rezultātus varētu ņemt vērā lēmumu pieņemšanas procesā attiecībā uz *Euratom* programmu 2026.–2027. gadam, tai sekojošo programmu un citām iniciatīvām, kas attiecas uz pētniecību un inovāciju.

2. *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam īstenošanas beigās, bet ne vēlāk kā četrus gadus pēc 1. pantā norādītā termiņa beigām, Komisija ar pārredzamā procesā atlasītu neatkarīgu ekspertu palīdzību veic *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam un *Euratom* programmas 2021.–2025. gadam galīgo izvērtēšanu. Tajā ietver novērtējumu par iepriekšējo *Euratom* pētniecības un mācību programmu ilgtermiņa ietekmi un *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam efektivitāti, lietderību, atbilstību, saskaņotību un Kopienas pievienoto vērtību.
3. Komisija izvērtēšanas rezultātus kopā ar saviem apsvērumiem publicē un tos paziņo Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai.

15. pants

Revīzijas

1. *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam kontroles sistēma nodrošina pienācīgu līdzsvaru starp uzticamību un kontroli, ņemot vērā kontroles administratīvās un citas izmaksas visos līmeņos, īpaši atbalsta saņēmējiem. Revīzijas noteikumi ir skaidri, konsekventi un saskaņoti visā *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam darbības laikā.
2. Darbības, kam piešķir kopīgu finansējumu no dažādām Savienības programmām, revidē tikai vienu reizi, aptverot visas iesaistītās programmas un to attiecīgos piemērojamus noteikumus.

3. Komisija vai attiecīgā finansēšanas struktūra var paļauties uz apvienotām sistēmu pārskatīšanām atbalsta saņēmēju līmenī. Minētās apvienotās pārskatīšanas ir fakultatīvas noteiktu veidu atbalsta saņēmējiem un sastāv no sistēmu un procesa revīzijas, ko papildina darījumu revīzija. Šādas darījumu revīzijas veic kompetents neatkarīgs revidents, kas ir kvalificēts veikt grāmatvedības dokumentu obligāto revīziju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2006/43/EK ²⁰. Komisija vai attiecīgā finansēšanas struktūra sistēmu un procesu revīzijas var izmantot, lai gūtu vispārējas ticamības apliecinājumu par pareizu finanšu pārvaldību izdevumiem un lai pārskatītu *ex post* revīziju līmeni un atzinumus par finanšu pārskatiem.
4. Saskaņā ar Finanšu regulas 127. pantu Komisija vai finansēšanas struktūra var paļauties uz revīzijām par to Kopienas iemaksu izmantošanu, kuras veikušas citas neatkarīgas un kompetentas personas vai subjekti, arī tādi, kas nav Savienības iestāžu vai struktūru pilnvarotās personas vai subjekti.
5. Revīziju var veikt laikposmā līdz diviem gadiem pēc atlikuma maksājuma veikšanas.
6. Komisija publicē revīzijas pamatnostādnes, kuru mērķis ir nodrošināt revīzijas procedūru un noteikumu uzticamu un vienādu piemērošanu un interpretāciju visā *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam darbības laikā.

²⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006/43/EK (2006. gada 17. maijs), ar ko paredz gada pārskatu un konsolidēto pārskatu obligātās revīzijas, groza Padomes Direktīvu 78/660/EEK un Padomes Direktīvu 83/349/EEK un atceļ Padomes Direktīvu 84/253/EEK (OV L 157, 9.6.2006., 87. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/43/oj>).

16. pants
Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. Komiteja tiek divos dažādos sastāvos, kuri attiecīgi nodarbojas ar *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam aspektiem, kas saistīti ar kodolskaldīšanu, un aspektiem, kas saistīti ar kodolsintēzi.

Lai atvieglotu *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam īstenošanu, Komisija saskaņā ar tās noteiktajām pamatnostādnēm vienam pārstāvim no katras dalībvalsts kompensēs izdevumus par katru komitejas sanākumi, kā noteikts darba kārtībā, kā arī vienam ekspertam vai padomdevējam no katras dalībvalsts – izdevumus saistībā ar tiem darba kārtības punktiem, kuru izskatīšanai dalībvalstij ir nepieciešamas īpašas speciālās zināšanas.

3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.
4. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.
5. Ja komitejas atzinums jāsaņem rakstiskā procedūrā, minēto procedūru izbeidz, nepanākot rezultātu, ja atzinuma sniegšanas termiņā tā nolemj komitejas priekšsēdētājs vai to pieprasa komitejas locekļi ar vienkāršu balsu vairākumu.

6. Komisija regulāri informē komiteju par *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam īstenošanas gaitu un laikus sniedz komitejai informāciju par visām darbībām, kas ir ierosinātas vai tiek finansētas saskaņā ar *Euratom* programmu 2026.–2027. gadam.

17. pants

Savienības finanšu interešu aizsardzība

Ja kāda trešā valsts *Euratom* programmā 2026.–2027. gadam piedalās, pamatojoties uz lēmumu, kas pieņemts saskaņā ar starptautisku nolīgumu vai kādu citu juridisku instrumentu, minētā trešā valsts atbildīgajam kredītrīkotājam, *OLAF* un Eiropas Revīzijas palātai piešķir tiesības un piekļuvi, kas tiem vajadzīgas visaptverošai savas attiecīgās kompetences īstenošanai. *OLAF* gadījumā šādas tiesības ietver tiesības veikt izmeklēšanas, arī pārbaudes un inspekcijas uz vietas, kā paredzēts Regulā (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013.

III nodaļa

Pārejas un nobeiguma noteikumi

18. pants

Atcelšana

Regulu (*Euratom*) 2021/765 atceļ no 2026. gada 1. janvāra.

19. pants

Pārejas noteikumi

1. Šī regula neskar tādu darbību turpināšanu vai grozīšanu, kas uzsāktas, ievērojot Regulu (*Euratom*) 2021/765, kuru turpina piemērot minētajām darbībām līdz to noslēgšanai.
2. Vajadzības gadījumā visus uzdevumus, kurus ar Regulu (*Euratom*) 2021/765 izveidotā komiteja nav pabeigusi, pārņem šīs regulas 16. pantā minētā komiteja.
3. No *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam finansējuma var segt arī izdevumus par tehnisko un administratīvo palīdzību, kas ir vajadzīga, lai nodrošinātu pāreju starp *Euratom* programmu 2026.–2027. gadam un pasākumiem, kuri pieņemti saskaņā ar Regulu (*Euratom*) 2021/765.

20. pants
Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

...

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs / priekšsēdētāja

I PIELIKUMS

PASĀKUMI

Īpašos mērķus, kas minēti 3. panta 2. punktā, *Euratom* programmā 2026.–2027. gadam īsteno saskaņā ar šajā pielikumā aprakstītajiem darbības pamatvirzieniem. Īstenojot šos īpašos mērķus, *Euratom* programma 2026.–2027. gadam atbalsta dalībvalstis *Euratom* tiesību aktu īstenošanā ¹ un pastiprina dalībvalstu un privātā sektora pētniecības centienus. Minētajiem īpašajiem mērķiem būtu jāpalīdz saglabāt un pilnveidot tehnoloģisko līderību kodolenerģijas jomā.

¹ Īpaši Padomes Direktīva 2006/117/*Euratom* (2006. gada 20. novembris) par radioaktīvo atkritumu un lietotās kodoldegvielas pārvadājumu uzraudzību un kontroli (OV L 337, 5.12.2006., 21. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/117/oj>); Padomes Direktīva 2009/71/*Euratom* (2009. gada 25. jūnijs), ar ko izveido Kopienas kodoliekārtu kodoldrošības pamatstruktūru (OV L 172, 2.7.2009., 18. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/71/oj>); Padomes Direktīva 2011/70/*Euratom*; Padomes Direktīva 2013/51/*Euratom* (2013. gada 22. oktobris), ar ko nosaka iedzīvotāju veselības aizsardzības prasības attiecībā uz radioaktīvām vielām dzeramajā ūdenī (OV L 296, 7.11.2013., 12. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/51/oj>); Padomes Direktīva 2013/59/*Euratom* (2013. gada 5. decembris), ar ko nosaka drošības pamatstandartus aizsardzībai pret jonizējošā starojuma radītajiem draudiem un atceļ Direktīvu 89/618/*Euratom*, Direktīvu 90/641/*Euratom*, Direktīvu 96/29/*Euratom*, Direktīvu 97/43/*Euratom* un Direktīvu 2003/122/*Euratom* (OV L 13, 17.1.2014., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/59/oj>); un Padomes Regula (*Euratom*) 2016/52 (2016. gada 15. janvāris), ar ko nosaka maksimālos pieļaujamos pārtikas un barības radioaktīvā piesārņojuma līmeņus pēc kodolavārijas vai jebkuras citas radiācijas avārijas situācijas un atceļ Padomes Regulu (*Euratom*) Nr. 3954/87 un Komisijas Regulas (*Euratom*) Nr. 944/89 un (*Euratom*) Nr. 770/90 (OV L 13, 20.1.2016., 2. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/52/oj>).

Lai sasniegtu īpašos mērķus, kas minēti 3. panta 2. punktā, *Euratom* programma 2026.–2027. gadam atbalstīs transversālus pasākumus, kas nodrošina pētniecības centienu sinerģiju kopīgu problēmu risināšanā. Tiks nodrošinātas atbilstošas saiknes un mijiedarbības ar pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa”, piemēram, kopīgus uzaicinājumus iesniegt piedāvājumus. Arī saistītie pētniecības un inovācijas pasākumi var saņemt finansiālu atbalstu no fondiem saskaņā ar Regulu (ES) 2021/1060, ciktāl tie atbilst minēto fondu mērķiem un noteikumiem.

Šajā pielikumā uzskaitītie pasākumi ietver starptautisko sadarbību kodolpētniecībā un inovācijā miermīlīgiem mērķiem, pamatojoties uz kopīgiem mērķiem un savstarpēju uzticēšanos, nolūkā radīt acīmredzamu un būtisku labumu Savienībai, tās iedzīvotājiem un videi. Minētajā sadarbībā ietilpst starptautiskā sadarbība ar daudzpusēju struktūru palīdzību. *JRC* kā oficiāli atzītais *Euratom* īstenošanas pārstāvis ceturtās paaudzes starptautiskajā forumā (*GIF*)² turpinās veicināt un koordinēt *Euratom* Kopienas ieguldījumu un dalību *GIF* pētniecības un mācību pasākumos. *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam darbības jomā ietilpstošo *GIF* pasākumu dotais ieguldījums ir koncentrēts uz pētniecības un mācību pasākumiem šādās jomās: kodoldrošums, aizsardzība pret radiāciju, kodolgarantijas un kodolieroču neizplatīšana, kas attiecas uz ceturtās paaudzes sistēmām.

Ikvienu jaunu pasākumu, kas piešķirts *JRC*, izskata *JRC* valde, lai pārbaudītu tā saskaņotību ar dalībvalstīs noritošajiem pasākumiem un lai Savienībā izvairītos no dublēšanās kodolpētniecības un izstrādes jomā.

Komisija, izmantojot attiecīgo *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam darba programmu, var pieņemt lēmumu turpināt finansēt dotācijas, kas piešķirtas saskaņā ar Regulu (*Euratom*) 2021/765.

² Saskaņā ar III.2. pantu Pamatlīgumā par starptautisku sadarbību ceturtās paaudzes kodolenerģijas sistēmu pētniecības un izstrādes jomā.

Darba programmu prioritātes ir jānosaka Komisijai, pamatojoties uz devumu, ko sniedz publiskas iestādes, kodolpētniecībā ieinteresētās personas un jebkura cita attiecīga kodolenerģijas jautājumos ieinteresēto personu organizācija vai forums.

Euratom programmas 2026.–2027. gadam finansējumu ir tiesīgas saņemt pētniecībai un mācībām šādās jomās:

- a) uzlabot un atbalstīt kodoldrošumu, kodoldrošību, kodolgarantijas, aizsardzību pret radiāciju, drošu nostrādātās kodoldegvielas un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanu un dezekspluatāciju, tostarp drošu kodolenerģijas un ar elektroenerģijas ražošanu nesaistītu jonizējošā starojuma pielietojumu izmantošanu ³:
 - i) kodoldrošums: Kopienā izmantoto reaktoru sistēmu un kodoldegvielas ciklu drošums vai, ciktāl tas vajadzīgs, lai saglabātu plašo lietpratību kodoldrošuma jomā Kopienā, to reaktoru veidu un visu to kodoldegvielas ciklu, piemēram, sadalīšanas un transmutācijas, drošums, kuri var tikt izmantoti nākotnē;
 - ii) droša nostrādātās kodoldegvielas un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošana: vidējas radioaktivitātes atkritumu, augstas radioaktivitātes atkritumu un ilgdzīvojošo radioaktīvo atkritumu, nostrādātās kodoldegvielas un citu radioaktīvo atkritumu plūsmu un veidu, attiecībā uz kuriem pašlaik nav rūpnieciski pārdomātu procesu vai kur šos procesus varētu uzlabot, apsaimniekošana un jo īpaši pasākumi pirms apglabāšanas un apglabāšana; radioaktīvo atkritumu minimalizēšana un šo atkritumu radiotoksiskuma samazināšana; zināšanu un kompetences pārvaldība un nodošana starp paaudzēm un dalībvalstu programmām radioaktīvo atkritumu un nostrādātās kodoldegvielas apsaimniekošanas jomā;

³ Izņemot kodoldrošību, kodolgarantijas un kodolieroču neizplatīšanu, šos pasākumus var īstenot ar tiešajām un netiešajām darbībām.

- iii) dezekspluatācija: pētniecība nolūkā izstrādāt un izvērtēt tehnoloģijas kodoliekārtu dezekspluatācijai un vides atveseļošanai; atbalsts apmaiņai ar paraugpraksi un zināšanām attiecībā uz dezekspluatāciju;
- iv) kodolzinātnes un jonizējošā starojuma pielietojumi, aizsardzība pret radiāciju, gatavība ārkārtas situācijām:
 - kodolzinātnes un jonizējošā starojuma tehnoloģiju pielietojumi medicīnas, rūpniecības un citās pētniecības jomās,
 - ietekme un riski, ko rada rūpniecībā, medicīnā vai vidē saņemtu nelielu starojuma devu iedarbība,
 - gatavība ārkārtas situācijām saistībā ar negadījumiem, kas saistīti ar radiāciju, un pētījumi par radioekoloģiju,
 - droša radioizotopu piegāde un izmantošana,
 - modeļi, kas attiecas uz radioloģisko izkliedi vidē, un atbalsts datu apmaiņai, brīdināšanas sistēmām un sadarbībai mērīšanas metožu jomā ⁴ (jāīsteno ar tiešajām darbībām);
- v) kodoldrošība, kodolgarantijas un kodolieroču neizplatīšana (jāīsteno ar tiešajām darbībām):
 - metodes un tehnoloģija, ar ko atbalstīt un pastiprināt Kopienas un starptautiskās kodolgarantijas,

⁴ *Euratom* līguma 35., 36., 38. pants; Padomes Lēmums 87/600/*Euratom* (1987. gada 14. decembris) par Kopienas noteikumiem par operatīvu informācijas apmaiņu radiācijas avāriju gadījumos (OV L 371, 30.12.1987., 76. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/1987/600/oj>).

- operatīvais atbalsts un mācības *Euratom* kodolgarantiju sistēmai,
- tehniskais atbalsts Neizplatīšanas līguma īstenošanai kodolgarantiju jomā, tostarp atbalsts ES eksporta kontroles režīma stiprināšanai,
- pētniecība un atbalsts ar mērķi palielināt kodoldrošību un kodoldrošumu, radioloģisko drošību un drošumu vispārējā *CBRN* (ķīmisko, bioloģisko, radioloģisko un kodolvielu) regulējuma un saistīto Savienības stratēģiju kontekstā,
- metodes un tehnoloģija, ar ko atklāt kodolmateriālus un radioaktīvos materiālus, kuriem nepiemēro reglamentējošu kontroli, un ar šādiem materiāliem saistītu incidentu novēršana un reaģēšana uz tiem, tostarp kodolkriminālistika,
- atbalsts spēju veidošanai kodoldrošības jomā ar Eiropas Kodoldrošības mācību centra palīdzību;

b) uzturēt un attīstīt tālāk lietpratību un kompetenci kodolenerģijas jomā Kopienā:

- i) izglītība, mācības un mobilitāte, tostarp izglītības un apmācības shēmas, tādas kā Marijas Sklodovskas-Kirī vārdā nosauktās darbības;
- ii) inovācijas veicināšana, zināšanu pārvaldība, izplatīšana un izmantošana kodolzinātnes un kodoltehnoloģiju jomā, jo īpaši attiecībā uz kodoldrošumu, kodoldrošību, kodolgarantijām un aizsardzību pret radiāciju;

- iii) atbalsts tehnoloģiju nodošanai no pētniecības nozares rūpniecībai;
 - iv) atbalsts konkurētspējīgas Eiropas rūpnieciskās spējas sagatavošanai un attīstīšanai kodolsintēzes jomā;
 - v) atbalsts Eiropas un starptautisko pētniecības infrastruktūru, tostarp *JRC* infrastruktūru, nodrošināšanai, pieejamībai un atbilstīgai piekļūstamībai ⁵;
 - vi) lai attīstītu kodolzinātni kā pamatu standartizācijas atbalstam, tiešās darbības nodrošinās jaunākos references datus, materiālus un mērījumus, kas saistīti ar kodoldrošumu, kodolgarantijām un kodoldrošību, kā arī citiem lietojumiem, piemēram, kodolmedicīnu;
- c) veicināt kodolsintēzes enerģētikas attīstību un dot ieguldījumu Eiropas kodolsintēzes ceļveža īstenošanā:

līdzfinansēta Eiropas partnerība kodolsintēzes pētniecības jomā īstenos ceļvedi, lai līdz šā gadsimta otrajai pusei sasniegtu kodolsintēzes elektroenerģijas ražošanas mērķi. Šajā īstenošanā cita starpā var ietilpt:

- i) pašreizējo un nākotnes kodolsintēzes iekārtu izmantošana, tostarp, vajadzības gadījumā piešķirot darbības dotācijas kodolsintēzes pētniecības infrastruktūrām;
- ii) gatavošanās nākotnes kodolsintēzes spēkstacijām, pētot un izstrādājot visus attiecīgos aspektus, tostarp materiālus, tehnoloģijas un projektus;
- iii) mērķorientētas izglītības un apmācības programmas īstenošana papildus b) punkta i) apakšpunktā minētajiem pasākumiem;

⁵ Pamatojoties uz progresīvo ieguldījumu plānu attiecībā uz *JRC* infrastruktūrām.

- iv) kopīgo pasākumu koordinēšana ar kopuzņēmumu *Fusion for Energy*;
- v) sadarbība ar *ITER* organizāciju;
- vi) zinātniskā sadarbība saistībā ar *Euratom* starptautiskajiem nolīgumiem.

Līdzfinansēto Eiropas partnerību kodolsintēzes jomā īstēnos, piešķirot dotāciju tiesību subjektiem, ko iedibinājušas vai izraudzījušas dalībvalstis vai trešās valstis, kas ir *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam asociētās valstis. Dotācija var ietvert līdzekļus natūrā no Kopienas vai Komisijas personāla norīkošanu.

Papildu finansējums kodolsintēzes pētniecībai un inovācijai var tikt nodrošināts, izsludinot uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus;

- d) atbalstīt Savienības un tās dalībvalstu politiku kodoldrošuma, kodolgarantiju un kodoldrošības jomā

Tiešās darbības atbalstīs politiku kodoldrošuma, kodolgarantiju un kodoldrošības jomā un attiecīgo tiesību aktu īstenošanu, nodrošinot neatkarīgus zinātniskos un tehniskos pierādījumus un lietpratību.

II PIELIKUMS

Ietekmes ceļi un ar tiem saistītie galvenie ietekmes ceļu rādītāji strukturē uzraudzību pār *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam darbības virzību uz tās īpašajiem mērķiem, kas minēti 3. panta 2. punktā. Ietekmes ceļiem svarīgs ir laika faktors: tie izšķir īstermiņa, vidēja termiņa un ilgtermiņa ietekmes ceļus. Ietekmes ceļu rādītāji kalpo par norādēm, kas ļauj spriest par panākto progresu īpašu mērķu sasniegšanā. Mikrodati, kas ir pamatā galvenajiem ietekmes ceļu rādītājiem un ko izmanto kopīgi ar pamatprogrammu “Apvārsnis Eiropa”, tiek vākti centralizēti pārvaldītā un saskaņotā veidā, radot minimālu informācijas sniegšanas slogu atbalsta saņēmējiem.

Uz zinātni radītās ietekmes ceļu rādītāji

Ir gaidāms, ka *Euratom* programma 2026.–2027. gadam palīdzēs uzlabot zināšanas par kodoldrošuma un kodoldrošības stiprināšanu, drošiem jonizējošā starojuma pielietojumiem, nostrādātās kodoldegvielas un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanu; aizsardzību pret radiāciju, un kodolsintēzes enerģētikas attīstību. Panākumus minētajās jomās mēra, izmantojot indikatorus attiecībā uz zinātniskajām publikācijām, kodolsintēzes ceļveža īstenošanas virzību, lietpratības un prasmju pilnveidi un piekļuvi pētniecības infrastruktūrām.

Gaidāmā ietekme uz zinātni	Īstermiņa	Vidēja termiņa	Ilgtermiņa
Uzlabot drošu kodolenerģijas un ar elektroenerģijas ražošanu nesaistītu jonizējošā starojuma pielietojumu izmantošanu, tostarp kodoldrošumu, kodoldrošību, kodolgarantijas, aizsardzību pret radiāciju, drošu nostrādātās kodoldegvielas un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanu un dezekspluatāciju	Publikācijas – <i>Euratom</i> zinātniski recenzēto publikāciju skaits	Citējamība – <i>Euratom</i> zinātniski recenzēto publikāciju nozares relatīvais citēšanas indekss	Pasaules līmeņa zinātne – tādu <i>Euratom</i> programmas 2026.–2027. gadam zinātniski recenzēto publikāciju skaits un īpatsvars, kas ir pamatieguldījums zinātnes nozarēs
	Kopīgās zināšanas – pētnieciskās izlaides (atvērtie dati/publikācijas/programmatūra u. c.) īpatsvars, kas kopīgota atvērto zināšanu infrastruktūrā	Zināšanu izplatīšana – atvērtas piekļuves pētnieciskās izlaides īpatsvars, kas ir aktīvi izmantota/citēta	Jauna sadarbība – tādu <i>Euratom</i> atbalsta saņēmēju īpatsvars, kas ir attīstījuši jaunu starpdisciplināru/starp nozaru sadarbību ar savas <i>Euratom</i> atvērtās pētījumu un inovācijas izlaides lietotājiem
Veicināt kodolsintēzes enerģētikas attīstību	Kodolsintēzes ceļveža īstenošanas gaita – to 2021.–2027. gadam noteikto kodolsintēzes ceļveža starpmērķu procentuālais daudzums, kuri sasniegti ar <i>Euratom</i> programmas 2026.–2027. gadam palīdzību		
Uzturēt un attīstīt tālāk lietpratību un izcilību Savienībā	Prasmes – tādu pētnieku skaits, kas guvuši labumu no <i>Euratom</i> programmas 2026.–2027. gadam prasmju pilnveides pasākumiem (mācības, mobilitāte un piekļuve infrastruktūrai)	Karjera – tādu prasmes ieguvušo pētnieku skaits un īpatsvars, kuriem ir lielāka ietekme viņu pētniecības un inovācijas jomā	Darba apstākļi – tādu prasmes ieguvušo pamatprogrammas pētnieku skaits un īpatsvars, kuriem ir uzlabojušies darba apstākļi
	Tādu pētnieku skaits, kuriem ar <i>Euratom</i> programmas 2026.–2027. gadam atbalstu ir piešķirta piekļuve pētniecības infrastruktūrai		
	Piegādātie references materiāli un bibliotēkā iestrādātie references mērījumi		Mainīto starptautisko standartu skaits

Uz sabiedrību radītās ietekmes ceļu rādītāji

Gaidāms, ka *Euratom* programma 2026.–2027. gadam palīdzēs pievērsties Kopienas politikas prioritātēm attiecībā uz kodoldrošumu un kodoldrošību, aizsardzību no radiācijas, jonizēta starojuma pielietojumiem, izmantojot pētniecību un inovāciju, kā liecina tādu projektu portfeli, kuri ģenerē izlaidi, kas veicina problēmu risināšanu šajās jomās. Ietekmi uz sabiedrību mēra arī saistībā ar konkrētu izstrādi kodoldrošības un kodolgarantiju jomā.

Gaidāmā ietekme uz sabiedrību	Īstermiņa	Vidēja termiņa	Ilgtermiņa
Uzlabot drošu kodolenerģijas un ar elektroenerģijas ražošanu nesaistītu jonizējošā starojuma pielietojumu izmantošanu, tostarp kodoldrošumu, kodoldrošību, kodolgarantijas, aizsardzību pret radiāciju, drošu nostrādātās kodoldegvielas un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanu un dezekspluatāciju	Izlaides – tādu izlaižu skaits un īpatsvars, kas attiecas uz konkrētām politikas prioritātēm	Risinājumi – tādu inovāciju un zinātnisko rezultātu skaits un īpatsvars, kas attiecas uz konkrētām politikas prioritātēm	Ieguvumi – <i>Euratom</i> finansēto rezultātu izmantošanas apkopotā aplēstā ietekme uz konkrētām politikas prioritātēm, tostarp ieguldījums politikas un tiesību aktu izstrādes procesā
	Tādu pakalpojumu skaits, kas sniegti kodolgarantiju atbalstam		Nodrošināto un izmantoto tehnisko sistēmu skaits
	Tādu mācību kursu skaits, kas sniegti amatpersonām		
	Līdzradīšana – tādu <i>Euratom</i> projektu skaits un īpatsvars, kuros Savienības iedzīvotāji un galalietotāji palīdz līdzradīt pētniecības un inovācijas saturu	Iesaistīšana – tādu <i>Euratom</i> saņēmējsubjektu skaits un īpatsvars, kuriem ir pēc <i>Euratom</i> projekta īstenojamas iedzīvotāju un galalietotāju iesaistīšanas mehānisms	Pētniecības un inovācijas pārņemšana sabiedrībā – <i>Euratom</i> programmas līdzradīto zinātnisko rezultātu un inovatīvo risinājumu pārņemšana un informēšana par tiem

Uz inovāciju radītās ietekmes ceļu rādītāji

Paredzams, ka *Euratom* programma 2026.–2027. gadam radīs tādu ietekmi uz inovāciju, kas atbalstīs virzību uz tās īpašo mērķu sasniegšanu. Panākumus šajā jomā novērtē, izmantojot rādītājus, kas attiecas uz intelektuālā īpašuma tiesībām, inovatīviem produktiem, metodēm un procesiem un to izmantošanu, kā arī darbvietu radīšanu.

Gaidāmā ietekme uz ekonomiku/inovāciju	Īstermiņa	Vidēja termiņa	Ilgtermiņa
Uzlabot drošu kodolenerģijas un ar elektroenerģijas ražošanu nesaistītu jonizējošā starojuma pielietojumu izmantošanu, tostarp kodoldrošumu, kodoldrošību, kodolgarantijas, aizsardzību pret radiāciju, drošu nostrādātās kodoldegvielas un radioaktīvo atkritumu apsaimniekošanu un dezekspluatāciju Veicināt kodolsintēzes enerģētikas attīstību Uzturēt un attīstīt tālāk lietpratību un izcilību Savienībā	Inovatīva izlaide – tādu inovatīvu produktu, procesu vai metožu skaits, kas izstrādāti <i>Euratom</i> programmā 2026.–2027. gadam (pēc inovācijas veida), un ar tiem saistītie intelektuālā īpašuma tiesību pieteikumi	Inovācijas – tādu inovāciju skaits, kas izstrādātas <i>Euratom</i> projektos (pēc inovācijas veida), tostarp inovācijas, kurām piešķirtas intelektuālā īpašuma tiesības	Ekonomikas izaugsme – uzņēmumu, kuri izstrādājuši <i>Euratom</i> finansētas inovācijas, izveide, izaugsme un tirgus daļas
	Atbalstīta nodarbinātība – kopējais izveidoto un saglabāto pilna laika darbvietu skaits saņēmējsubjektos <i>Euratom</i> projektam (pēc darbvieta veida)	Nodarbinātības saglabāšana – pilna laika darbvietu skaita palielināšanās saņēmējsubjektos pēc <i>Euratom</i> projekta (pēc darbvieta veida)	Nodarbinātība kopumā – tādu tiešo un netiešo darbvietu skaits, kas izveidotas vai saglabātas <i>Euratom</i> rezultātu izplatīšanas rezultātā (pēc darbvieta veida)
	Publisko un privāto investīciju summa, kas piesaistīta sākotnējam <i>Euratom</i> ieguldījumam	Publisko un privāto investīciju summa, kas piesaistīta, lai izmantotu vai izvērstu <i>Euratom</i> rezultātus	<i>Euratom</i> programmas 2026.–2027. gadam nodrošinātais Savienības progress virzībā uz 3 % IKP mērķa sasniegšanu

Uz politiku radītās ietekmes ceļu rādītāji

Gaidāms, ka *Euratom* programma 2026.–2027. gadam nodrošinās zinātniskus pierādījumus politikas veidošanai. Tas jo īpaši attiecas uz zinātnisko atbalstu citiem Komisijas dienestiem, piemēram, atbalstu *Euratom* drošības pasākumiem, vai kodolenerģijas un jonizējošā starojuma jomu tiesību aktu īstenošanai dalībvalstīs¹.

Gaidāmā ietekme uz politiku	Īstermiņa	Vidēja termiņa	Ilgtermiņa
Atbalstīt politiku attiecībā uz kodoldrošumu, kodolgarantijām un kodoldrošību	Tādu <i>Euratom</i> projektu skaits un īpatsvars, kas rada politikai nozīmīgus konstatējumus	Tādu izlaižu skaits, kurām ir pierādāma ietekme uz politiku	<i>Euratom</i> projektu tādu konstatējumu skaits un īpatsvars, kas citēti politikas/plānošanas dokumentos

Mērķrādītāji tiks noteikti attiecībā uz netiešajām un tiešajām darbībām, lai atspoguļotu katras *Euratom* programmas 2026.–2027. gadam daļas sagaidāmos rezultātus.

¹ Komisijas Regula (*Euratom*) Nr. 302/2005 (2005. gada 8. februāris) par *Euratom* drošības pasākumu piemērošanu (OV L 54, 28.2.2005., 1. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2005/302/oj>); Padomes Direktīva 2011/70/*Euratom* un Padomes Direktīva 2014/87/*Euratom* (2014. gada 8. jūlijs), ar kuru groza Direktīvu 2009/71/*Euratom*, ar ko izveido Kopienas kodoliekārtu kodoldrošības pamatstruktūru (OV L 219, 25.7.2014., 42. lpp., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/87/oj>).